

**Návrh na opravu pískovcových ozdobných prvků farního kostela
sv. Bartoloměje v Napajedlích.**

**Návrh vypracovala Pavla Hradilová, restaurátorka,
Licence MKČR 6328/1998
Adresa : Zálešná VI / 5797, 760 01 Zlín**

Návrh na opravu ozdobných pískovcových prvků farního kostela sv. Bartoloměje v Napajedlích.

Jméno a adresa restaurátora : Pavla Hradilová
Zálešná VI / 5797, 760 01 Zlín
DIČ: CZ486128188
Mob. 608 741 563
e-mail“ p.hradilova@seznam.cz

Investor : Římskokatolická farnost Napajedla
P.Mgr. Ryszard Turko
Masarykovo nám. 213
763 61 Napajedla

I. LOKALIZACE PAMÁTKY.

1. Kraj: Zlínský
 2. Okres : Zlín
 3. Město: Napajedla
 4. Umístění: kostel sv. Bartoloměje v Napajedlích
 5. Název památky: pískovcové ostění oken, vstupního portálu ,
a ozdobných prvků na čelní straně kostela.
-

II. ÚDAJE O PAMÁTCE.

1. Autor: kostel nechal postavit Adam Jáchym z Rottalu
 2. Sloh, datování: barok, postaven v letech 1710 - 1712
 3. Materiál: pískovec, štuk
 4. Technika: sekání
 5. Předchozí restaurování: v letech 2009, vstupní portál, Mgr. Josef Petr
-

III. POPIS PAMÁTKY.

Římskokatolický kostel svatého Bartoloměje byl vystavěn v letech 1710 – 1712 na návrší nad dnešním Masarykově náměstím v Napajedlích. Je kulturní památkou vedenou v ÚSKP ČR pod rejstříkovým číslem 19165/7-2013.

Kostel nechal postavit tehdejší majitel napajedelského panství Adam Jáchym z Rottalu, na místě původního gotického kostela. Jedná se o podélnou jednolodní stavbu, která je na východní straně pravoúhle zakončena. Na severní straně je rozsáhlá sakristie, na západní straně má kostel hranolovou věž s hlavním průčelím a bohatě zdobeným vstupním portálem, nad kterým je umístěn erb rodu Rottalů.

Přístup k budově je po mohutném schodišti, lemovaném sochařskou výzdobou, vedoucím od budovy fary. Jedná se o pozdně barokní stavbu, kvalitní architektonické úrovně.

Západní strana kostela má jedno půlkruhové okno na věži kostela, které má jednoduché profilované ostění. Okno je opatřeno dřevěnou výplní v horní části a dřevěnými okenicemi. Nad figurálním portálem, zdobícím hlavní vstup do budovy je vícedílné okno se členitou profilací. Rohové části střechy jsou ozdobeny dvěma pískovcovými vázami s geometrickými podstavci. Západní strana je zároveň čelní stranou kostela, která je na obou stranách zakončena profilovaným pískovcovým nárožím.

Na severní straně lodi kostela je umístěno celkem 6 půlkruhových oken s profilovaným pískovcovým ostěním a jedno okno do věže kostela. Okna do lodi kostela mají členěné skleněné výplně, okno do věže je opatřeno dřevěnými výplněmi a okenicemi.

Součástí severní strany lodi kostela je zákristie, která má ve dvou řadách nad sebou umístěno šest oken obdélníkového tvaru. Čtyři okna směřují na severní stranu, dvě na východní. Okna jsou opatřena jednoduchým profilovaným ostěním, zhotoveným z pískovce střední zrnitosti, s drobnými křemennými zrny. Do oken jsou vsazeny kované mříže.

Na východní straně budovy kostela, v části kněžiště, jsou osazena tři půlkruhová okna, s ozdobnými vitrajemi. Pískovcové ostění má totožnou modelaci, jako ostatní půlkruhová okna kostela.

Na jižní straně budovy je osazeno šest půlkruhových oken do lodi kostela a jedno půlkruhové okno do věže. Půlkruhová okna jsou opatřena profilovaným pískovcovým ostěním. Okna do lodi kostela mají členěné skleněné výplně, okno do věže má dřevěnou výplň v horním oblouku a dřevěné okenice.

Kostel je opatřen dvěma bočními vstupy do lodi a to na severní a jižní straně budovy. Boční vstup na severní straně lodi kostela je opatřen profilovaným ostěním s patkami a jednoduchou geometrickou výzdobou. Spodní část ostění je ukončena jednoduchým nášlapným prahem. Ostění je zhotoveno z pískovce střední zrnitosti s větším množstvím křemenných zrn. Ke vstupu vedou dva nízké stupně překryté kovovou plošinou se zábradlím, pro bezbariérový přístup do budovy.

Boční vstup na jižní straně lodi kostela je opatřen profilovaným ostěním s patkami a jednoduchou geometrickou výzdobou, obdobnou výzdobě vstupu na severní straně budovy. Spodní část portálu je ukončena nášlapným prahem a dvěma přístupovými pískovcovými stupni. Ostění je zhotoveno z pískovce střední zrnitosti s větším množstvím křemenných zrn.

IV. NÁLEZOVÁ ZPRÁVA.

Stav pískovcového ostění na západní straně věže kostela lze charakterizovat jako výrazně znečištěný, s povrchovou krustou zejména ve spodní části ostění. Spáry mezi jednotlivými bloky pískovce jsou místy s absencí spárovací hmoty - maltoviny. Povrch kamene nese stopy zvětrávání, s drobnými trhlinkami. Pronikáním vlhkosti v návaznosti na kyselé deště dochází k postupnému rozpadu hmoty kamene. Profilované ostění okna nad vstupním portálem nese stopy povrchového znečištění, zejména ve spodních partiích, kde se vlivem prachových částic a kyselých dešťů vytvořila souvislá krusta. Rohové profily severozápadní a jihozápadní strany budovy jsou znečištěné, místy zvětralé, s vypadanou spárovací hmotou – maltovinou.

Pískovcová ostění šesti půlkruhových oken na severní straně lodi kostela jsou povrchově znečištěna a nesou stopy zvětrávání. Jsou pokryta drobnými trhlinkami, které jsou nejvýraznější v dolních partiích ostění. Spáry mezi jednotlivými bloky jsou místy bez spárovací hmoty (maltoviny). Obdobné poškození pískovce je u ostění okna na severní straně věže kostela.

Okna zákristie jsou obdélníkového tvaru, ve dvou řadách nad sebou. Jsou opatřena jednoduchým profilovaným ostěním zhotoveným z pískovce střední zrnitosti.

Povrch je značně zvětralý a znečištěný. Ve spárách mezi jednotlivými bloky kamene jsou zbytky malty, která je působením povětrnostních vlivů uvolněná a vypadává. Ostění má místy, zejména v horizontálních částech trhlinky a hluboké defekty.

Na východní straně budovy jsou osazena tři půlkruhová okna s ozdobnými vitrajemi. Pískovcové profilované ostění je ve spodních partiích výrazně znečištěno, povrch je pokryt drobnými trhlkami. Ve spárách, mezi jednotlivými bloky pískovce došlo k vypadávání spárovací hmoty.

Na jižní straně budovy je osazeno šest půlkruhových oken do lodi kostela a jedno okno do věže. Pískovec, ze kterého bylo ostění zhotoveno je povrchově znečištěný, zejména v dolních partiích, kde vlivem prachových částic a kyselých dešťů vznikla krusta různé síly. Ve spárách, mezi jednotlivými bloky ostění došlo k vypadávání spárovacího tmelu. Na povrchu pískovce, zejména v horizontálních částech jsou místy drobné trhlinky.

Boční vstup na severní straně lodi kostela je osazen pískovcovým ostěním s jednoduchou profilací. Pískovec je zejména v dolních partiích značně zvětralý, s úbytkem hmoty kamene. Horní partie jsou znečištěny prachovými částicemi a místy porostlé mikrovegetací. Přístupové stupně jsou poškozené také mechanicky, častým používáním.

Boční vstup na jižní straně lodi kostela je obdobného tvaru a provedení, jako vstup na severní straně budovy. Je opatřen jednoduchým profilovaným ostěním s patkami v dolní části. Povrch pískovce je zvětralý a znečištěný zejména v dolních partiích kde je výrazný úbytek hmoty kamene. Nášlapný práh je pokrytý krustou. Přístupové stupně jsou uvolněné, překryty cementovými vysprávkami.

V. CHARAKTERISTIKA PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘÍČIN POŠKOZENÍ PÍSKOVCOVÝCH OZDOBNÝCH PRVKŮ BUDOVY KOSTELA SV. BARTOLOMĚJE V NAPAJEDLÍCH.

Současný stav ozdobných pískovcových prvků – pískovcového ostění oken do lodi kostela, věže, oken do zákristie, rohového profilovaného obložení a ostění bočních vstupů do budovy způsobuje přirozené stárnutí materiálu, působení povětrnostních vlivů, dlouhodobá absence odborné údržby a nevhodné cementové vysprávky .

VI. KONCEPCE OBNOVY PAMÁTKY.

Smyslem obnovy ozdobných prvků budovy je provedení technologicky i řemeslně kvalitní opravu památky, na kterou by měl navázat pravidelný cyklus odborné údržby. Vzhledem k poškození je nutný komplexní zásah, který bude obsahovat očištění povrchu kamene, s následným vyspárováním jednotlivých bloků, prolepením trhlín a doplněním poškozených modelací. Následovat bude zpevnění povrchu pískovce organokřemičitany, které budou aplikovány nejprve konsolidantem o nižší koncentraci zpevňujících složek, následně u výrazně zvětralých částí konsolidantem s vyšším obsahem zpevňujících složek.

VII. NÁVRH NA OPRAVU PÍSKOVCOVÉHO OSTĚNÍ OKEN DO LODI BUDOVY A NA VĚŽI KOSTELA.

- Provedení restaurátorského průzkumu a fotodokumentace stavu památky před začátkem prací bylo provedeno za pomoci techniky – autojeřábu.
- Před začátkem čištění pískovcových ozdobných prvků – ostění půlkruhových oken do lodi kostela a oken do zákristie budou provedeny technologické zkoušky jednotlivých metod.

- a) Čištění bude provedeno nejprve suchou cestou od prachových částic a hrubých nečistot pomocí kořínkových kartáčů.
- b) Čištění mokrou cestou při použití mírného tlaku vody (ruční pumpou) s přidavkem čističe kamene Keim Steinreiniger. (Výrobce fy. Keim Farben, Německo.) Jedná se o neutrální ekologický a biologicky odbouratelný čistící koncentrát na tenzidové bázi. Tento přípravek je vhodný pro šetrné čištění pevně usazených nečistot. Pro technologické zkoušky čištění navrhuji roztok s destilovanou vodou v poměru 1 : 20.
- c) Čištění mokrou cestou – destilovanou vodou s přidavkem čističe Keim Algicid plus (výrobce fy. Keim Farben Německo). Jedná se o speciální čistící prostředek na vodní bázi s mikrobiocidním účinkem, k sanaci a čištění vnitřních a venkovních ploch napadených řasami, mechy a lišejníky. Ošetřené plochy budou následně okartáčovány a dočištěny destilovanou vodou.
- d) Čištění pomocí parního čističe, lokálně v místech s výraznou krustou ve spodních částech půlkruhových ostění oken ve věži a lodi kostela.

V návaznosti na technologické zkoušky bude zvolen nejšetrnější způsob čištění povrchu pískovce.

- Hloubkové zpevnění zvětralých částí pískovcového ostění u půlkruhových oken umístěných do lodi a věže kostela. Navrhuji použít nehydrofobní organokřemičitan Remmers KSE 100, s nižší koncentrací zpevňujících složek, pro snadnější proniknutí do hloubky kamene.
- Odstranění uvolněných zbytků tmelů ve spárách mezi jednotlivými bloky ostění půlkruhových oken zejména v obloukových částech a v rozích.
- Postupné odstranění zvětralé maltoviny bude provedeno také u bohatě profilovaného ostění okna nad hlavním vstupem do budovy.
- Pro vyplnění trhlin a prasklin v pískovci navrhuji použít minerální spárovací maltu
- Keim Restauro Fug.
- Pro vyplnění spár mezi jednotlivými bloky ostění, navrhuji použít tmel Remmers Multispachtel, výrobek fy. Remmers, v odpovídající barevnosti kamene.
- U ostění s výraznými defekty bude provedeno doplnění a vytmelení minerální směsí (umělým kamenem) s imitačními kvalitami originální hmoty. Jako podklad pod umělý kámen použít maltovinu Keim Grund, na pohledovou vrstvu minerální tmel keim Top a Keim Treppe.
- Opracování doplňků brusnými kameny různé zrnitosti.
- Barevná lazurní sjednocující retuš ostění oken budovy i věže kostela bude provedena v partiích s výraznými barevnými přechody a u doplňků lazurní barvou Keim Lasur a Keim Fixativ v odpovídající barevnosti.

- Biosanace povrchu pro zamezení růstu mikroflóry přípravkem Keim Algicid plus.
- Závěrečné zpevnění povrchu pískovce zpevňovačem Remmers KSE 100. U větších defektů a v horizontálních částech zpevňovačem Remmers KSE 300 (zejména u ostění oken na věži kostela) s větší koncentrací zpevňujících složek.

VIII. NÁVRH NA OPRAVU OSTĚNÍ OKEN DO ZÁKRISTIE.

- Povrch pískovce, ze kterého je ostění zhotoveno, je výrazně zvětralý, místy hloubkově poškozený, zejména ve spodní části ostění. Proto je nutné před začátkem čištění provést hloubkové zpevnění kamene organokřemičitany s nižším obsahem zpevňujících složek pro zvýšení nasákavosti materiálu. Zpevnění bude provedeno nehydrofobním zpevňovačem Remmers KSE 100, výrobek fy. Remmers.
- Čištění bude provedeno po dokonalém prosycení a vysychání povrchu kamene (asi po dvou týdnech od aplikace roztoku), nejprve suchou cestou, pomocí kořinkových kartáčů.
- Čištění mokrou cestou ruční pumpou za mírného tlaku vody a pomocí čističe Keim Steinreiniger. V místech s většími nečistotami provedeme čištění parou. Při čištění budeme vycházet z výsledků zkoušek čištění u pískovcového ostění půlobloukových oken v lodi kostela.
- Odstranění uvolněných zbytků tmelů ve spárách mezi jednotlivými bloky ostění, zejména ve spodní části .
- Injektáž a prolepení trhlin minerální maltou fy. Keim, Keim Restauro Fug.
- Doplnění a vytmelení poškozených částí bude provedeno minerální směsí s imitačními kvalitami originální hmoty. Jako podklad pod umělý kámen použít maltovinu Keim Grund, na pohledovou vrstvu minerální tmel Keim Top. U výrazných defektů provést tmelení na vloženou armaturu z nerezové oceli.
- Vyplnění spár mezi jednotlivými bloky ostění tmelem Remmers Multispachtel, v odpovídající barevnosti kamene.
- Biosanace povrchu proti zamezení růstu mikroflóry přípravkem Keim Algicid.
- Závěrečné zpevnění povrchu pískovcového ostění zpevňovačem KSE 100, u horizontálních částí a u částí s hloubkovými defekty provést zpevnění zpevňovačem KSE 300, s vyšší koncentrací zpevňujících složek.

IX. NÁVRH NA OPRAVU ROHOVÉHO PROFILOVANÉHO OBLOŽENÍ SEVEROZÁPADNÍ A JIHOZÁPADNÍ STRANY KOSTELA.

Pískovcové obložení severozápadního a jihozápadního nároží kostela je povrchově znečištěné, ve spodních partiích částečně porostlé mikroorganismy. Spárovací malta je v některých spojích vypadaná. Povrch pískovce je mírně zvětralý, místy jsou na povrchu drobné trhlinky a defekty.

- Provedení restaurátorského průzkumu a fotodokumentace.
- Zkoušky povrchového čištění pískovcového obložení nároží budovy,
 - a) Suchou cestou, pomocí kořínkových kartáčů.
 - b) Mokrou cestou za použití mírného tlaku vody ruční pumpou s přídavkem čističe kamene Keim Steinreiniger, v roztoku s destilovanou vodou v poměru 1 : 20.
 - c) Mokrou cestou - destilovanou vodou s přídavkem čističe Keim Algacid plus. Je to speciální čistící prostředek na vodní bázi s mikrobicidním účinkem. Ošetřené plochy budou následně okartáčovány a dočištěny destilovanou vodou.

V návaznosti na technologické zkoušky bude zvolen nejšetrnější způsob čištění povrchu pískovce.

- Hloubkové zpevnění povrchu pískovcového obložení, nehydrofobním zpevňovačem na bázi organokřemičitanů, s nižší koncentrací zpevňujících složek Remmers KSE 100, výrobek fy. Remmers.
- Odstranění uvolněných zbytků malty ve spárách mezi jednotlivými bloky obložení zejména v rohových částech .
- Injektáž a prolepení prasklin. Vhodná je minerální malta Keim Restauro Fug, výrobek fy. Keim, pro vyplnění hlubších defektů v pískovci.
- Vyplnění spár mezi jednotlivými bloky obložení, tmelem Remmers Multispachtel, výrobek fy. Remmers.
- Biosanace povrchu proti zamezení růstu mikroflóry přípravkem Keim Algacid.
- Závěrečné zpevnění povrchu pískovce zpevňovačem o větší koncentraci zpevňujících složek přípravkem Remmers KSE 300, zejména v horizontálních a rohových částech obložení.

X. NÁVRH NA OPRAVU PÍSKOVCOVÉHO OSTĚNÍ BOČNÍHO VSTUPU DO LODI KOSTELA, SEVERNÍ STRANA.

POPIS PAMÁTKY.

Boční vstup na severní straně lodi kostela je opatřen profilovaným ostěním s patkami a jednoduchou geometrickou výzdobou. Je zhotoveno z pískovce střední zrnitosti, s větším množstvím křemenných zrn. Povrch pískovce je znečištěný a zvětralý, s malými trhlinkami ve svislých stranách ostění. Výrazně zvětralý povrch je ve spodní části ostění, na patkách a nášlapném prahu.

- Povrch pískovce je zvětralý, s drobnými trhlinkami na povrchu. Proto bude před čištěním provedeno hloubkové zpevnění organokřemičitany s nižším obsahem zpevňujících složek. Pro lepší nasákavost do hloubky kamene bude zpevnění aplikováno zpevňovačem Remmers KSE 100.

- Čištění bude provedeno obdobně jako u ostění oken do zákristie kostela. Po dokonalém prosycení a vysychání povrchu kamene (asi po dvou týdnech od aplikace zpevňujícího roztoku) nejprve čištění suchou cestou, pomocí kořínkových kartáčů.
- Čištění mokrou cestou ruční pumpou, za mírného tlaku vody a čističe Keim Steinreiniger, v poměru 1 : 20 s destilovanou vodou, nebo čištění parním čističem. Čištění bude upřesněno v návaznosti na technologické zkoušky čištění pískovcového ostění oken umístěných v lodi kostela.
- Injektáž a vyplnění trhlin spárovací maltou Keim Restauro Fug, výrobek fy. Keim.
- Doplnění a modelace poškozených částí bude provedeno minerální směsí Keim Grud, jako podklad pod umělý kámen a minerální tmel Keim Top a Keim Treppe pro pohledovou vrstvu.
- Opracování doplňků brusnými kameny různé zrnitosti.
- Vyplnění spár mezi jednotlivými bloky ostění tmelem Remmers Multispachtel, v odpovídající barevnosti.
- Barevná lazurní retuš bude provedena v partiích s výraznými barevnými přechody a u doplňků lazurní barvou Kaim Lasur a fixativem Keim Fixativ, v odpovídající barevnosti.
- Biosanace povrchu, zejména ve spodních částech ostění a na patkách, pro zamezení růstu mikrofóry přípravkem Keim Algicid.
- Závěrečné zpevnění povrchu pískovce zpevňovačem s větší koncentrací zpevňujících složek navrhuji použít zpevňovač Remmers KSE 300.

XI. NÁVRH NA OPRAVU PÍSKOVCOVÉHO OSTĚNÍ BOČNÍHO VSTUPU DO LODI KOSTELA, JIŽNÍ STRANA.

Boční vstup na jižní straně kostela je obdobný jako vstup severní straně. Je opatřen jednoduchým profilovaným ostěním z pískovce s patkami v dolní části. Ostění má jednoduchou geometrickou profilaci v dolní části s nášlapným prahem a dvěma pískovcovými stupni. Povrch pískovce je zvětralý, svislé části ostění jsou pokryty drobnými trhlinkami. Nejvýraznější poškození je ve spodní části oboustranně na patkách, kde došlo ke značnému úbytku hmoty kamene. Nášlapný práh je pokrytý krustou, přístupové stupně jsou vyspraveny zvětralými cementovými vysprávkami a jsou ve špatném stavu.

- Provedení restaurátorského průzkumu a fotodokumentace.
- Před samotným čištěním provést hloubkové zpevnění spodní části ostění (patky) nehydrofobním zpevňovačem s nižším obsahem zpevňujících složek Remmers KSE 100.
- Čištění bude provedeno nejprve suchou cestou pro odstranění prachových částic a hrubých nečistot kořínkovými kartáčky.

- Čištění mokrou cestou pomocí ruční pumpy za mírného tlaku vody a čističe Keim Steinreiniger v poměru 1 : 20 s destilovanou vodou. Čištění parním čističem zejména pro uvolnění krusty ve spodní náslapné části ostění.
Metoda čištění bude upřesněna v návaznosti na technologické zkoušky čištění ostění oken do lodi kostela.
- Zpevnění zvětralého povrchu kamene nehydrofobním zpevňovačem na bázi organokřemičitanů s nižším obsahem zpevňujících složek Remmers KSE 100.
- Injektáž a vyplnění trhlin minerální maltou Keim Restauro Fug.
- Vyplnění spár mezi jednotlivými bloky kamene tmelem Remmers Multispachtel, v odpovídající barevnosti.
- Barevná lazurní retuš bude provedena v partiích s výraznými barevnými přechody barvou Kaim Lasur s fixativem Kaim Fixativ.
- Závěrečné zpevnění povrchu zpevňovačem Remmers KSE 100, u horizontálních a rohových částí zpevňovačem s vyšším obsahem zpevňujících složek KSE 300.

Ve Zlíně dne 23.11.2018

Vypracovala Pavla Hradilová
Zálešná VI / 5797, 760 01 Zlín.

FOTODOKUMENTACE

Fotografovala : Pavla Hradilová

**fotoaparát SONY digital
DSC – H2/H5**

Kostel sv. Bartoloměje, západní strana, celkový pohled.

Profilované ostění okna nad hlavním vstupem do budovy kostela,
západní část.

Detail dolní části ostění okna s výrazným znečištěním.

Pískovcové ostění okna
do věže kostela –
západní strana.

Detail horní části ostění okna do věže kostela, západní strana.

Detail dolní části ostění okna do věže kostela, západní strana .

Pískovcové ostění okna do věže kostela – severní strana.

Celkový pohled na okna na severní straně kostela.

Ostění okna na severní straně kostela (první okno od nároží)

Detail ostění okna na severní straně lodi kostela (první okno od nároží).

Pískovcové ostění okna na levé straně kostela, (druhé okno od nároží).

Detail horní části ostění okna na severní straně kostela (druhé okno od nároží).

Pískovcové ostění okna na severní straně kostela, (třetí okno od nároží).

Pískovcové ostění okna na severní straně kostela, (čtvrté okno od nároží).

Detail levé strany ostění s výrazným defektem, (čtvrté okno od nároží),
na severní straně kostela.

Pískovcové ostění okna na severní straně lodi kostela, (páté okno od nároží),
částečně překryté střechou zákristie.

Pískovcové ostění okna na severní straně kostela, (šesté okno od nároží),
které je částečně překryto střechou od zákristie.

Celkový pohled na okna na severovýchodní straně budovy kostela.

Pískovcové ostění okna na severovýchodní straně kostela.
(První okno od zákristie.)

Detail spodní části ostění okna na severovýchodní straně kostela s výraznou krustou, (první okno od zákristie).

Pískovcové ostění okna na východní straně kostela, (druhé okno od zákristie).

Pískovcové ostění okna na jihovýchodní straně kostela,(třetí okno od zákristie).

Celkový pohled na okna na jižní straně kostela sv. Bartoloměje.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
první okno od východního nároží.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
druhé okno od východního nároží.

Detail pískovcového ostění okna na jižní straně kostela,
druhé okno od východního nároží.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
třetí okno od východního nároží.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
čtvrté okno od východního nároží.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
páté okno od východního nároží.

Detail spodní části ostění na jižní straně budovy,
páté okno od východního nároží.

Pískovcové ostění okna na jižní straně kostela,
šesté okno od východního nároží.

Pískovcové ostění do okna ve věži kostela, jižní strana.

Pískovcové ostění okna do věže kostela, jižní strana.

Budova zákristie kostela sv. Bartoloměje.

Pískovcové ostění okna do zákristie, severní strana, horní řada okno č.1.

Pískovcové ostění okna do zákristie, severní strana, horní řada, okno č. 2.

Pískovcové ostění okna do zákristie, v dolní řadě, severní strana, okno č. 3.

Pískovcové ostění okna do zákristie, v dolní řadě, severní strana, okno č. 4.

Okna do zákristie, východní strana budovy.

Pískovcové ostění okna do zákristie, východní strana, horní řada, okno č. 5.

Pískovcové ostění okna do zákristie, východní strana, okno č. 6.

Pískovcové ostění bočního vstupu do budovy – severní strana.

Detail horní části pískovcového ostění vstupu do kostela – severní strana.

Detail spodní části ostění vstupu do budovy, levá strana ostění.

Detail spodní části ostění vstupu do budovy, pravá strana ostění.

Pískovcové ostění bočního vstupu do budovy, jižní strana kostela.

Detail dolní části ostění bočního vstupu do budovy, jižní strana kostela.

Detail horní části ostění bočního vstupu do budovy, jižní část kostela.

Pískovcové obložení nároží kostela, jižní strana.

Pískovcové obložení nároží kostela jihozápadní strana.

Detail spodní části pískovcového obložení nároží kostela,
západní strana budovy.

Pískovcové obložení nároží kostela, západní strana budovy - pravá strana od hlavního vstupu.

Pískovcové obložení západní strany kostela – levá strana od hlavního vstupu.

Detail pískovcového obložení západní strany kostela, levá strana od hlavního vstupu.

Detail pískovcového obložení západní strany kostela, levá strana od hlavního vstupu.

Pískovcové obložení severní strany kostela – nároží.

Detail spodní části pískovcového obložení severní strany kostela – nároží.